

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia.. 2005 roku w sprawie orzekania o konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny

Na podstawie art. 39a ust.5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742 oraz z 2005 r. Nr 180, poz. 1496) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb orzekania o konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny oraz dokumenty wymagane w tych sprawach.

§ 2. 1. Podstawę wszczęcia postępowania w sprawie o uznanie poborowego za sprawującego bezpośrednią opiekę nad członkiem rodziny stanowi pisemny, uzasadniony i udokumentowany wniosek złożony przez poborowego.

2. Poborowy składa wniosek, o którym mowa w ust.1 do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) podczas stawiania się po raz pierwszy do poboru, w pozostałych przypadkach bezpośrednio do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) w każdym czasie.

3. We wniosku, o którym mowa w ust.1 zamieszcza się:

- 1) imię i nazwisko poborowego;
- 2) datę i miejsce urodzenia poborowego;
- 3) adres zamieszkania poborowego;
- 4) numer PESEL poborowego;
- 5) wyszczególnienie osób, w stosunku do których zachodzi konieczność sprawowania bezpośredniej opieki, w tym imię i nazwisko, stopień pokrewieństwa w stosunku do poborowego, datę urodzenia oraz adres zamieszkania.

4. W uzasadnieniu wniosku wymienionego w ust. 1 poborowy podaje powód ubiegania się o uznanie za sprawującego bezpośrednią opiekę nad członkiem rodziny.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust.1, dołącza się, odpowiednio do okoliczności sprawy:

1) jeżeli zachodzi konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą, która nie ukończyła szesnastego roku życia albo ukończyła siedemdziesiąty piąty rok życia:

a) oświadczenie woli osoby, która ukończyła siedemdziesiąty piąty rok życia, wymagającej bezpośredniej opieki poborowego o konieczności sprawowania tej opieki, jeżeli osoba ta posiada pełną zdolność do czynności prawnych,

b) oświadczenie poborowego zawierające wyszczególnienie członków rodziny osoby, wobec której zachodzi konieczność sprawowania bezpośredniej opieki przez poborowego, bliższych lub równych stopniem pokrewieństwa wobec tej osoby, w tym imię i nazwisko, stopień pokrewieństwa w stosunku do osoby wymagającej opieki, datę urodzenia i adres zamieszkania;

2) jeżeli zachodzi konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą całkowicie niezdolną do pracy i do samodzielnej egzystencji:

a) ostateczne orzeczenie o uznaniu osoby wymagającej opieki za całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn.zm.1)),

b) oświadczenie woli osoby wymagającej bezpośredniej opieki o konieczności sprawowania tej opieki, jeżeli osoba ta posiada pełną zdolność do czynności prawnych,

c) oświadczenie poborowego zawierające wyszczególnienie członków rodziny osoby, wobec której zachodzi konieczność sprawowania bezpośredniej opieki przez poborowego, bliższych lub równych poborowemu stopniem pokrewieństwa wobec tej osoby, w tym imię i nazwisko, stopień pokrewieństwa w stosunku do osoby wymagającej opieki, datę urodzenia oraz adres zamieszkania.

6. Potwierdzenie faktu wspólnego zamieszkiwania poborowego z osobą wymagającą opieki oraz stwierdzenie daty urodzenia osoby wymagającej opieki wójt lub burmistrz (prezydent miasta) dołącza do sprawy z urzędu, na podstawie art. 77 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego.

7. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) może zażądać od wnioskodawcy dołączenia do wniosku innych dokumentów niż wymienione w ust. 4, jeżeli w toku postępowania w sprawie o uznanie poborowego za sprawującego bezpośrednią opiekę nad członkiem rodziny zaistnieją rozbieżności pomiędzy stanem przedstawionym przez wnioskodawcę w uzasadnieniu, a informacjami, które posiada organ.

§ 3. 1. Wniosek wymieniony w § 2 ust. 1, może zostać złożony do organu, o którym mowa w § 2 ust.2 przez pełnoletniego członka rodziny poborowego wymagającego sprawowania bezpośredniej opieki. W takim wypadku niezbędne jest załączenie do wniosku pisemnej zgody poborowego na uznanie go za sprawującego bezpośrednią opiekę nad członkiem rodziny.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, postanowienia § 2 ust. 3 - 6 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

1) zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 oraz Nr 236, poz. 2355.

Uzasadnienie

Przedkładany projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego określonego w art. 39a ust. 5 dodanym przez art.1 pkt 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o służbie zastępczej (Dz. U. Nr 180, poz. 1496), jak również jest związany przedmiotowo z dodanym przez art.1 pkt 30 art. 88 ust. 5 teże ustawy, z uwagi na fakt, iż zgodnie z wolą ustawodawcy wyrażoną w powołanych wyżej przepisach oddziałuje na poborowych, żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową i przeszkolenie wojskowe absolwentów szkół wyższych, jak również - w określonym zakresie jako jedna z możliwości uzyskania zwolnienia z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej przed upływem okresu tej służby, na który nastąpiło zgłoszenie żołnierzy pełniących nadterminową zasadniczą służbę wojskową.

Na mocy przepisów ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej zniesione zostaną powiatowe i wojewódzkie komisje poborowe do zakresu działania których należy orzekanie w sprawach o uznanie poborowych za sprawujących opiekę nad członkiem rodziny oraz udzielanie odroczeń z tego tytułu poborowym i żołnierzom. W związku z tym wskazana problematyka znajdzie się w kompetencji organów samorządu terytorialnego oraz - w zakresie udzielania odroczeń służby wojskowej - wojskowych komendantów uzupełnień.

Dokonanie powyższych zmian wskazuje na potrzebę wykreowania regulacji odnoszących się do trybu postępowania organów samorządu terytorialnego w sprawach o uznawanie za sprawujących opiekę, co wyraźnie określił ustawodawca w dyspozycji zawartej w brzmieniu art. 39a ust. 5 i art. 88 ust.5 ustawy.

Przyjęto, że podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie o uznanie za sprawującego bezpośrednią opiekę stanowił będzie uzasadniony i udokumentowany wniosek złożony do organu samorządu terytorialnego, przez osobę zainteresowaną, a mianowicie poborowego albo żołnierza. Dopuszczono także możliwość występowania z takim wnioskiem przez pełnoletniego, wymagającego opieki członka rodziny poborowego lub żołnierza, wszakże pod warunkiem, że poborowy (żołnierz) wyrazi w takim wypadku pisemną zgodę na ustanowienie go opiekunem. Warunek ten jest nieodzowny, gdyż organ samorządu terytorialnego nie jest władny do ustanowienia opiekuna w takim trybie wbrew woli osoby wskazanej.

Dążąc do uproszczenia procedury administracyjnej związanej z trybem postępowania w sprawie o uznanie za sprawującego opiekę nad członkiem rodziny określono, że podstawę w tym zakresie stanowił będzie udokumentowany i uzasadniony wniosek osoby bezpośrednio zainteresowanej. Wymagany dokumentem dodatkowym do wniosku będzie zaświadczenie lekarza - orzecznika stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji osoby wymagającej sprawowania opieki. Nie zobowiązuje się wnioskodawcy do dołączania do wniosku innych dokumentów wychodząc z założenia, że potwierdzenie granicy wieku osoby nad którą winna być sprawowana opieka, a także stwierdzenie faktu wspólnego zamieszkiwania innego pełnoletniego członka rodziny w takim samym stopniu zobowiązanego do sprawowania tej opieki, leży w granicach możliwości organu orzekającego. Dopuszczono jednakże odstępstwo od tej reguły, a to w przypadku gdyby zaistniały rozbieżności pomiędzy treścią uzasadnienia wniosku, a zasobem informacji jakim dysponuje organ orzekający. W takim wypadku organ może zażądać dodatkowego udokumentowania wniosku wskazując jakie dokumenty powinny być dostarczone (§ 2 ust.6). Innym niezbędnym dokumentem którego załączenia może domagać się organ orzekający na mocy konstrukcji § 2 może być np. kopia zaświadczenia lekarza - orzecznika z którego wynika, że inny (poza poborowym lub żołnierzem) pełnoletni członek rodziny osoby wymagającej opieki nie może z przyczyn zdrowotnych takiej opieki sprawować. W § 2 ust.5 pkt 2 lit.a określono przepisy na podstawie, których osoba wymagająca opieki uznawana jest za całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji - ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz.353, z późn. zm.). W projekcie rozporządzenia nie przywoływano ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz.776, z późn. zm.), to jednak uznać należy, że w myśl art.5 pkt 1 wymienionej ustawy osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności traktowane na równi z osobami całkowicie niezdolnymi do pracy i samodzielnej egzystencji będą mogły być uznawane za osoby wymagające bezpośredniej opieki osoby drugiej. Ustawa o powszechnym obowiązku obrony w art. 39 ust.1 pkt 3 posługuje się terminem "członka rodziny, który został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji", a nie jako osoby zakwalifikowanej do znacznego stopnia niepełnosprawności, o których mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej(...) i traktuje kategorie tych osób na równi.

Ocena skutków projektowanych regulacji

Projektowane rozporządzenie nie zmienia w znaczący sposób dotychczasowych rozwiązań z zakresu obronności kraju.

Zakres projektowanego aktu normatywnego oddziałuje na organy rządowe szczebla wojewódzkiego, organy samorządowe szczebla powiatu i gminy, terenowe organy administracji wojskowej (szefów wojewódzkich sztabów wojskowych i wojskowych komendantów uzupełnień) a także na poborowych i żołnierzy ubiegających się o uznanie konieczności sprawowania przez nich bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny oraz na tych członków rodzin.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych w budżecie państwa.

Proponowany projekt aktu normatywnego nie będzie oddziałował na rynek pracy.

Rozporządzenie nie będzie oddziaływać na segmenty rynku bądź w jakikolwiek sposób zakłócać mechanizmów konkurencji w gospodarce. Nie będzie także w żadnym stopniu oddziaływać na segmenty funkcjonowania państwa, a co za tym idzie na podział terytorialny kraju. Sytuacja i rozwój regionalny nie są zależne od przedmiotowego projektu.

Nie dostrzega się potrzeby poddawania projektu konsultacjom społecznym, z uwagi na fakt, iż regulowana materia nie będzie miała istotnego wpływu na zmianę zasad postępowania podmiotów, na które oddziałuje. Ponadto wypada wskazać, iż projekt ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony (...), na mocy którego będą zniesione komisje poborowe, a ich funkcję w zakresie uznawania konieczności sprawowania bezpośredniej opieki powierzone zostały organom samorządu terytorialnego uzyskał pozytywną opinię tych organów oraz wojewodów.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.